

Обґрунтування
до проекту постанови НКРЕКП «Про застереження
АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» щодо недопущення надалі недотримання вимог
нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку
електричної енергії»

На підставі постанови НКРЕКП від 27 грудня 2022 року № 1917 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО», НКРЕКП здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22767506) (далі – АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО», Ліцензіат, ОСР) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з **01 грудня 2022 року по 04 січня 2023 року**, за результатами якої складено Акт від 18 січня 2023 року № 43.

Відповідно до вимог положень пункту 7.1 глави 7 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428 (далі – Порядок контролю), Ліцензіат, діяльність якого перевірялася, має право надати **письмові пояснення та обґрунтування** щодо проведеної перевірки та/або виявлених порушень у строк **до п'яти робочих днів** з дня отримання акта про результати перевірки.

Акт від 18 січня 2023 року № 43 був вручений Ліцензіату Сектором НКРЕКП у Хмельницькій області **18 січня 2023 року** особисто, про що свідчить відмітка в.о. Генерального директора Козачука О. І.

Таким чином, **останнім днем надання пояснень** Ліцензіата до НКРЕКП було **25.01.2023**.

АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» листом від 26.01.2023 № 4/13-1675-03/23 надано до НКРЕКП письмові пояснення до Акта позапланової виїзної перевірки від 18 січня 2023 року № 43.

Відповідно до Указу Президента від 24 лютого 2022 року № 64/2022 на території України із 05 години 30 хвилин 24 лютого введено воєнний стан, який продовжений Указами Президента України від 14.03.2022 № 133/2022, від 18.04.2022 № 259/2022, від 17.05.2022 № 341/2022, від 12.08.2022 № 573/2022 та від 07.11.2022 № 757/2022.

Згідно з Указом Президента України органи державної влади мають запроваджувати та здійснювати передбачені Законом України «Про правовий режим воєнного стану» заходи і повноваження, необхідні для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави. У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені, зокрема статтею 34 Конституції України, в частині права кожного вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію.

У зв'язку з цим, НКРЕКП прийнято постанову від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури», відповідно до підпункту 2 пункту 1 якої під час дії воєнного стану в Україні та до останнього дня місяця, наступного за

місяцем припинення або скасування воєнного стану повинен бути закритий доступ до інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, зокрема щодо:

місцезнаходження, стану та режимів роботи енергетичного обладнання виробників електричної та теплової енергії, системи передачі та розподілу електричної енергії, газотранспортної системи, газорозподільної системи, газосховищ, транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом, системи централізованого теплопостачання, водопостачання та водовідведення;

геодезичної інформаційно-технічної системи об'єктів газової інфраструктури, об'єктів електроенергетики, об'єктів у сфері теплопостачання, централізованого водопостачання і водовідведення, транспортування нафти та нафтопродуктів з прив'язкою до географічних даних у геодезичній інформаційно-технічній системі, технічної інформації (топология мереж, газо- та трубопроводів, межі охоронних зон, технічна характеристика об'єктів);

іншої інформації, яка може ідентифікувати об'єкти критичної інфраструктури або створювати уявлення про потенціал об'єкта в енергосистемі України.

Виходячи з вищевикладеного, з метою захисту інформації, забезпечення стійкої і безпечної роботи об'єктів критичної інфраструктури та обмеження обізнаності ворога в інформації щодо їх функціонування, НКРЕКП обмежило доступ до публічної інформації на період дії воєнного стану в Україні та до останнього дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного стану.

Так, зазначеним Актом позапланової виїзної перевірки встановлено наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	<p>пункту 10.5.15 глави 10.5 розділу X Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310 (далі – КСР)</p> <p>пункту 12.10 розділу XII КСР</p> <p>пункту 10.5.11 глави 10.5 розділу X КСР</p> <p>пункту 10.5.14 глави 10.5 розділу X КСР</p> <p>пункту 10.5.8 глави 10.5 розділу X КСР</p>	<p>згідно з яким, ОСР несе відповідальність згідно з ліцензійними умовами та укладеними договорами за обґрунтованість своїх рішень про застосування заходів аварійного розвантаження, обґрунтованість обсягів розвантаження та їх недискримінаційний розподіл між споживачами, своєчасне попередження та введення графіків;</p> <p>згідно з яким, інформація, обмін якою здійснюється ОСР у процесі функціонування ОЕС України та ринку електричної енергії та яка формує бази даних, має бути достовірною, валідною, повною, актуальною, безперервною, доступною для Користувача та захищеною від несанкціонованого доступу;</p> <p>згідно з яким заходи аварійного розвантаження мають бути розроблені та застосовуватися ОСР відповідно до розробленої ним інструкції, яка має бути погоджена ОСП в установленому Кодексом системи передачі порядку;</p> <p>згідно з яким тривалість заходів аварійного розвантаження не може перевищувати період, визначений стандартом операційної безпеки;</p> <p>яким встановлено, що при застосуванні аварійного розвантаження оперативним персоналом ОСР він не повинен допускати дискримінацію між Користувачами (споживачами та/або електропостачальниками) та має забезпечувати максимально можливий рівномірний</p>

розподіл обсягів зниження споживання між споживачами.

До НКРЕКП надійшло звернення **гр. Таран А. В.** від 04.12.2022 щодо можливого нерівномірного (несправедливого) розподілу оператором системи розподілу участі споживачів у заходах з розвантаження енергосистеми (графіках відключення), зокрема споживач вказує, що оператор системи розподілу АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» відключає певні об'єкти (зокрема і об'єкт споживача, на тривай час (13 годин).

Затвердженим графіком ГПВ, відключення споживачів по вулиці споживача та інших споживачів **віднесено до 1-ї черги**. Перевіркою встановлено, що **на офіційному вебсайті АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» опубліковано інформацію** що відключення споживачів вулиці споживача та інших, **заплановано по 4-й черзі ГПВ**.

При проведенні перевірки встановлено, що електропостачання за адресою споживача, в період з 01.12.2022 по 04.01.2023 **припинялось по 4-й черзі ГПВ**.

Як свідчать записи в оперативному журналі Хмельницького МРЕМ, відключення лінії від підстанції, до якої приєднано об'єкт споживача **відбувались в терміни, передбачені 4-ю чергою ГПВ**.

Також, комісією з перевірки встановлено, що АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» при відключенні повітряної лінії від підстанції, до якої приєднано об'єкт споживача **не дотримувалось ГПВ**, тривалість перерв в більшості випадків перевищувала 2 годин 30 хвилин, в окремих випадках – 6 годин.

За зазначений період було зафіксовано:

- 46 перерв електропостачання з тривалістю перерви більше 2 години 30 хвилин, із них 29 перерв тривалістю **більше 4 годин**, з яких 9 перерв тривалістю **більше 6 годин**.

Виявлені випадки вказують на недотримання АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» вимог Інструкції про складання і застосування графіків погодинного відключення електроенергії, затвердженої наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.10.2015 № 654, а також «Положення з порядку складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів ПАТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО», затвердженого 25.05.2017 та інструкції «Про порядок складання і застосування графіків обмеження, аварійного та погодинного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання» в частині перевищення максимальної тривалості перерв в електропостачанні споживачів під час дії графіків погодинних відключень.

Проаналізувавши розроблений ГПВ та записи в оперативному журналі, комісією з перевірки виявлено, що з 01.12.2022 **взагалі не здійснювалось відповідно до ГПВ припинення електропостачання** наступних споживачів м. Хмельницького:

- юридичного споживача ТОВ «ЛІТМА» (2-га черга ГПВ);
- побутових споживачів по вул. Шухевича, вул. Кооперативна, вул. Північна (2-га черга ГПВ);
- побутових споживачів по вул. Шухевича та юридичних споживачів на території ТОВ «Хмельницький комбінат будівельних матеріалів» (2-га черга ГПВ);
- юридичного споживача ТОВ «Каскад-М» (4-та черга ГПВ).

Також, комісією з перевірки встановлено **перелік об'єктів які не внесені в ГПВ та відповідно не вимикались лінії 10 кВ, які не живлять об'єкти критичної інфраструктури**.

Відповідно до пояснень Ліцензіата, наданих до НКРЕКП листом від 26.01.2023 № 4/13-1675-03/23, при складанні графіка погодинного відключення електроенергії (ГПВ) об'єкт споживачки Таран А.В. було внесено до 1-ої черги.

В подальшому, при перегляді об'єктів критичної інфраструктури та проведенні організаційно-технічних заходів щодо здійснення максимально можливого залучення об'єктів споживачів при застосуванні ГПВ та зняття соціальної напруги при введенні в дію черг, а також для можливості максимально-швидкого забезпечення зміни черговості самих черг ГПВ

(оскільки для перемикань на декількох підстанціях залучаються працівники оперативно-виїзних бригад) і для рівномірного наповнення по потужності черг ГПВ, було лінію 10 кВ перенесено з 1-ої черги до 4-ої черги. Ці зміни враховано у оновлених чергах згідно інструкції «Порядок складання і застосування графіків обмеження, аварійного та погодинного відключення споживачів, а також застосування протиаварійних систем зниження електроспоживання». Слід врахувати, що дані зміни актуально відображаються на всіх електронних сервісах на офіційному сайті Товариства.

З метою забезпечення більш рівномірного розподілу обсягів зниження споживання електроенергії між споживачами при застосуванні оперативно-диспетчерським персоналом черг ГПВ, досягнення своєчасної ротації черг, зменшення числа оперування комутаційними апаратами для підтримання їх експлуатаційного ресурсу було складено графік ГПВ з 4-ьох рівних черг з тривалістю відключення електроенергії 4 години.

Така тривалість обмежень була визначена також як оптимальна та соціально справедлива і з можливістю технічної реалізації введення в дію і виведення черг ГПВ (доїзд бригад, затрати часу на перемикання), враховуючи дозволені ліміти навантаження, що доводяться до ОСР через складні режими в ОЕС України та Хмельницькій області.

При проведенні організаційно-технічних заходів по перепідключенню споживачів було здійснено ряд перемикань, що дозволило частину споживачів залучити у відключення по ГПВ для дотримання соціальної справедливості та рівномірності розподілу електроенергії при застосуванні обмежень. Переключити повністю всіх побутових та юридичних споживачів, які живляться по лініях разом з об'єктами критичної інфраструктури на інші лінії, які внесені в ГПВ, виходячи із існуючої схеми електромереж міста на даний час немає змоги.

З огляду на зазначене, пропонується прийняти постанову, якою:

Застерегти АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22767506) щодо недопущення надалі недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про застереження
АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО»
щодо недопущення надалі
недотримання вимог нормативно-
правових актів, що регулюють
функціонування ринку електричної
енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду ___ лютого 2023 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової виїзної перевірки від 18 січня 2023 року № 43, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 27 грудня 2022 року № 1917 «Про проведення позапланової виїзної перевірки АТ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» та на підставі посвідчення на проведення позапланової виїзної перевірки від 27 грудня 2022 року № 464, встановлено, що АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22767506) не дотримано вимоги нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а саме:

Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310, а саме:

пункту 10.5.8 глави 10.5 розділу X, яким встановлено, що при застосуванні аварійного розвантаження оперативним персоналом ОСР він не повинен допускати дискримінацію між Користувачами (споживачами та/або електропостачальниками) та має забезпечувати максимально можливий рівномірний розподіл обсягів зниження споживання між споживачами,

пункту 10.5.11 глави 10.5 розділу X, яким встановлено, що заходи аварійного розвантаження мають бути розроблені та застосовуватися ОСР

відповідно до розробленої ним інструкції, яка має бути погоджена ОСП в установленому Кодексом системи передачі порядку,

пункту 10.5.14 глави 10.5 розділу X, яким встановлено, що тривалість заходів аварійного розвантаження не може перевищувати період, визначений стандартом операційної безпеки,

пункту 10.5.15 глави 10.5 розділу X, згідно з яким ОСР несе відповідальність згідно з ліцензійними умовами та укладеними договорами за обґрунтованість своїх рішень про застосування заходів аварійного розвантаження, обґрунтованість обсягів розвантаження та їх недискримінаційний розподіл між споживачами, своєчасне попередження та введення графіків,

пункту 12.10 розділу XII, яким встановлено, що інформація, обмін якою здійснюється ОСР у процесі функціонування ОЕС України та ринку електричної енергії та яка формує бази даних, має бути достовірною, валідною, повною, актуальною, безперервною, доступною для Користувача та захищеною від несанкціонованого доступу.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Застерегти АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 22767506) щодо недопущення надалі недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський